

N:o 105.

Af herr **P. Hörnstén**, om *skrifvelse till Kungl. Maj:t* angående *progressiv beskattning af barnlösa personer m. m.*

Genom tvenne motioner väckta hvar för sig i Andra Kammaren af herrar Erlansson och Sædén hafva tvenne frågor af rätt ingripande betydelse förts fram, nämligen en så kallad ungtkarlsskatt samt lättnad för familjeförsörjare. Men hur angelägen ur bland annat skattesynpunkt den förra frågan är, och hur behjärtansvärd den senare än må anses vara, så stanna dock båda så att säga på halfva vägen. Ty skall det bli »ungkarls»-skatt, så fordrar konsekvensen äfven »ungmö»-skatt, ty i många fall hafva båda könen för samma arbete ungefär lika inkomst och tidsutvecklingen går ju för öfrigt i riktning att bereda män och kvinnor full likställighet i både det ena och andra afseendet.

Men äfven om skatteplikten utsträckes till att gälla ogifta af båda könen, så uppstår en ny inkonsekvens, nämligen befrielse från skatt, så fort de träda i äktenskap, ehuru skatteförmågan bör vara minst lika stor efter äktenskapets ingående som förut; ty två personer i *ett* hushåll kunna och böra lefva till och med billigare per hufvud än när de lefva hvar för sig, så länge barn ej finnas. Det är ju ock för den kostnad som barnuppfostran medför i familjerna, som framställning gjorts om större lön för familjeförsörjare.

När man sålunda utgår från att barnuppfostrare behöfva lönetillägg eller, där sådant icke kan ifrågakomma, däremot svarande skattelindring — till och med måhända understöd i vissa fall — då faller det sig helt

naturligt att i stället för skatt på *ogifta* framställa krafvet om skatt på *barnlösa*.

Ett sådant förslag väcktes ock förra året i den franska deputeradekammaren af deputeranden Contant.

I fråga om lättnader för familjeförsörjare så finnas ju lika stora och trängande behof af hjälp för många enskilda tjänstemän som för statens. Kommer så därtill alla andra klasser, jordbrukare, yrkesidkare och arbetare, hvilka i regel ha största barnantalet, men däremot ofta nog den minsta ekonomiska bärkraften att försörja desamma under uppväxtåren.

I detta samband borde också rätteligen frågan om barnens rätta uppfostran tagas i beaktande, hvarvid hänsyn till begåfning och fallenhet finge komma till sin fulla rätt, så att familjeförsörjaren genom till och med fullständig skattebefrielse kunde få vägen lättare öppnad för barnens utbildning till det lefnadskall deras anlag ämnat dem för.

Konsekvensen fordrar sålunda att *alla* familjeförsörjande uppfostrare, som pröfvas däraf vara i behof, också böra erhålla lönetillägg eller skattelindring successivt i förhållande till barnantalet och den mindre ekonomiska bärkraften. Hur den successiva skalan bör uppgöras, därom erfordras naturligtvis utredning och förslag genom Kungl. Maj:t.

Likaledes torde den progression, efter hvilken barnlöshetsskatt i procent af inkomst anses böra utgå, utredas genom Kungl. Maj:t och därefter som lagförslag föreläggas Riksdagen. Hvad åldersgränsen för begynnande af berörda skatt beträffar, torde den lämpligast böra sättas i samband med inträdande i den *politiska* myndighetsåldern och upphöra vid inträde i pensionsåldern.

På grund af hvad här anförts, hemställes vördsamt,

att Riksdagen ville i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, det Kungl. Maj:t täcktes låta utreda och för Riksdagen framlägga förslag

dels till lag om progressiv skatt på barnlösa,

dels ock till lag om successiv skattelindring åt däraf behöfvande familjeförsörjare, som hafva minderåriga barn.

Stockholm den 26 januari 1908.

P. Hörnstén.